

tot 126. Daarvan zijn er 55 voor f 49.507 aan de Coromandelse kooplieden verkocht, wat met de 10 olifanten die aan de vorst van Thanjavur zijn geschonken t.w.v. f 11.451, totaal op f 60.958 uitkomt, ofwel f 30.485 meer dan het voorafgaande jaar. Veertien olifanten zijn overleden en twee zijn voor de handel naar Trincomale gezonden, zodat er nog 30 over zijn en zeven voor de jacht, wat in totaal 45¹⁷ is. [fol. 1946] Daarbij zijn de onlangs in het district Negombo gevangen olifanten en die nog verwacht worden bij herstel van de dessavonij Matara, niet meegerekend. De paardenfokkerij loopt slecht. Van 16 hengsten waren er maar zes verkocht voor f 1440,- en drie t.w.v. f 92 waren er onbruikbaar. Daar het bestuur dit toeschreef aan verbastering van het ras door gebrek aan stevige springhengsten, is de resident te Kharg bevolen Ceylon zo snel mogelijk van zulke frisse en welgevormde hengsten te voorzien. Helaas waren te Tuticorin maar 2700 roggenvellen, te Kalpitiya slechts 1200 en te Mannar geen roggenvellen verworven. Dit was even betreurenswaardig als dat de 1500 stuk die met de Lekkerland werden aangevoerd, en waarvan er 300 geheel verrot waren, een slechte kwaliteit hadden. [fol. 1947] Volgens een rapport van de administrateurs en gecommiteerden van de westzijdse pakhuizen dat aan het bestuur is toegezonden, werd de rotting veroorzaakt door te snel nat inpakken. De dienaren op de overwal dienen dit ter harte te nemen. Over de roodververij te Jaffna is slechts op te merken dat er op de bestelling één pak moeris te kort was en vier balen parcallen teveel. Betreffende de parelbanken blijft de Hoge Regering bij haar brief van 14 juli 1763, tenzij conform het antwoord in de marge van de brief uit Nederland van 25 oktober 1762 de voor het volgende jaar voorgestelde proef met de visserij uitgevoerd had kunnen worden. Ook is goedgekeurd dat het bestuur heeft besloten om het duiken op de riffen bij Chilaw, waarvan in 1760 was afgezien, te hervatten. [fol. 1948] Men wacht de uitslag af. De dienaren te Tuticorin hebben het bestuur bericht dat de pretentie van de manyakkar van Valapar, dat hij met een thony bij het bezoek van de parelbanken aanwezig mocht zijn, volgens hun latere brief van 15 april 1764 weer in rook was opgegaan. In de vergadering is dit van zulk belang geacht)

--- dat we de ministers voor den aanstaande hebben gelast omtrent al zulke of diergelijke pretentiën geen of de geringste infractie te gedoogen, maar deselve ter eersten instantie op een cordaate wijze te ontleggen, onder voorhouding dat de Edele Compagnie, als het dominium maris door de wapenen verkregen hebbende, dat regt ook zal trachten te maintineeren tegens de zulke die het gelusten mogt de meer geciteerde rheeven te beduyken. Ter zake men nimmer over het regt op die visserijen met de overwalsche vorsten of palliagaars heeft getwist, maar wel over de manier van beduyking, tot tijd en wijle men de vreye visserijen onder sekere bepaalde conditiën heeft afgeschaft en best g'oordeelt die rheeven bij een apparente visserij aan de meest biedende op te veylen na de exempelen van den jaare 1746, 1747, 1748, 1749, 1753, en 1754.

Fol. 1948r-1949r.

(Volgens de memorie door Jan Schreuder heeft dit voor de Compagnie de aanzienlijke som van f 1.929.728,- opgebracht, waarvan men hoopt dat dit door goed toezicht nog eens gebeurt. Hoewel de chancoduikerij op de overwal 41.244 stuks minder heeft opgebracht, is het gunstig dat de 133.134 stuks, door een meerdere opbrengst van 8999 eerste soort en 11.538 tweede soort, twee pagoden per duizend meer dan het voorafgaande jaar heeft opgebracht, ofwel 33 pagoden de duizend. Dat kwam op pagode 4393²¹/₅₀₀, terwijl de overige vierde soort en het uitschot van 17405 stuks tegen 4 pagoden de duizend pagode 69³¹/₅₀ heeft opgebracht. De totale opbrengst komt daarmee op pagode 4463²¹/₅₀₀. [fol. 1950] Het bestuur berichtte in zijn brief van 24 januari 1764 dat het had besloten om de chancoduikerij voor één à twee jaar stil te leggen, in de verwachting dat door de vermindering van het aanbod de prijzen in Bengalen en elders zouden stijgen. Maar in de brief van 8 april schreven de dienaren te Tuticorin dat ze het afzien van deze duikerij, of van het bewaken ervan

17 Deze berekening is onduidelijk; worden de jachtbeesten niet meegerekend dan klopt 45.